

rekli, da bi taka zavarovalnica morala jako velika biti, da bi se raztezati morala čez vse dežele našega cesarstva, ker bi torej blagor velikega dela celega prebivalstva ozko zvezan bil z zavarovalnico. Očividno je, da je le mogoče, eno tako društvo ustanoviti, za dve ali več ne bilo bi prostora. Ona bi vsak družega ovirala v svojem delovanju. Konkurenca, ki je pri zavarovalnicah sploh malo blagodejna, imela bi tu celó slabe nasledke.

Ker bi se tako društvo dalo le s pripomočjo vlade ustanoviti, ker bi mu bila vlada vedno močna zaslomba, katera bi mu obstanek zagotovila, ker bi na dalje treba bilo vednega državnega nadzorstva, in ker se je treba ozirati še na druge točke, katere bomo navedli pozneje, zdí se nam najbolje, da bi država sama ustanovila zavarovalnico. Ta misel je tem bolj umestna, ker je država uže v resnici v nekaterih slučajih prevzela odškodovanje posestnika.

Važno je tudi vprašanje: ali bi bilo dobro, da bi se posestniki živine silili, da se zavarujejo zoper kužne bolezni?

Sila je opravičena, če se je bati, da bi ljudstvo dobrote zavarovanja ne spoznalo, če bi se potrebni zavodi brez sile ne dali organizirati. Na Nemškem so bili vsi posestniki prisiljeni, da so svoja poslopja zavarovati dali proti ognju; sila je imela le dobre nasledke. Tudi pri zavarovanju živine se moramo bati, da bi kmetje ne prevideli koristi zavarovanja, da bi se krog zavarovanih le polagoma razširjal; nadalje moramo premisliti, da po kugi ponesrečen kmet škoduje svoji občini, in zato moramo za dobro spoznati, da bi se vsakemu posestniku naložila dolžnost, svojo živino zavarovati zoper kužne bolezni.

Mi smo toraj teh misli. Za zavarovanje živine zoper nekužne bolezni so najpripravnejše male občinske ali okrajne zavarovalnice s prostovoljnim zavarovanjem.

Zavarovanje zoper kužne bolezni naj pa prevzame država sama in vsak gospodar bi se moral prisiliti, da svojo živino zoper take bolezni zavaruje.

Gospodarske novice.

Kako bi se pregnale poljske miši.

Posebno v zadnjih letih skušalo se je uže mnogo, kako bi se zatrla polju jako škodljiva miš, ali pravega sredstva zoper miši še vendar do sedaj nimamo. Kaj si pa v sedanjem času ljudje zmislijo, nam kaže sledeče: Učenjak dr. Josef pravi, da bi se miši na ta način lahko popolnem uničile, ako bi se umetno napravila med miši kaka huda, kužna in nalezljiva bolezen. Da se bolezni lahko prenašajo, to je vsakemu znano, toraj ni nemogoče, da bi se nemškemu doktorju ne posrečilo med miši spraviti kugo.

Gospodarske izkušnje.

Kako se polži pokončajo.

Polži so, kakor je sploh znano, zeló škodljivi kuhinjskim vrtom. Mlade, nežne rastline jim posebno ugaajo in večkrat nam polži nove nasade popolnoma pokončajo. Pogosto se sliši, da so gosi in kuretna, kateri polže s strastjo požirajo, izvrsten pomoček zoper to nadlogo, ne pové se pa, koliko perutnina sama v vrtu škode napravi z razkopavanjem in brskanjem. Ravno zaradi tega se bo vsak gospodar dvakrat prej premislil, preden bo perutnino med nasajeno in vsejano salato spustil z namenom, da bi polže pokončala. — Izvrsten pomoček zoper polže je ugašeno apno, katero naj

se za to rabo po sledečem načinu pripravlja: Neugašenemu apnu naj se počasi samo toliko vode prilije, kolikor je apno posrkati zamore. Kmalu se vzdiguje iz apna voden sopar in apno samo v moko razpade. Ta moka naj se dene v steklenice in naj se dobro zamaši. Če hočemo polže pokončati, vzemimo dve perišči te moke in jo dajmo v meh, katerega rabimo za žvepljanje trt, in razpršimo to moko po prostoru, kjer hočemo polže pokončati. Moka se vleže na rastline. Vsak polž, katerega le en prah te razjedljive snovi zadene, pogine kmalu; rastlinam pa to prav nič ne škoduje.

Naprašanje z apnom je pa najvspešnejše pred solničnim vshodom ali pa po solničnem zahodu, ker takrat polži iz zemlje prilezejo. Pokončajo se pa s tem tudi gosenice, črvi in sploh živalice s slizavo kožo.

Poziv gospodom županem.

Ker se iz več krajev čujejo poročila, da je letos mnogo kebrov, torej podpisani odbor c. k. družbe kmetijske opominja gospode župane, naj skrbijo, da se povsod deželna postava od 17. junija 1870. leta zaradi pokončevanja mrčesov natanko spolnuje, tudi gospode župnike in učitelje ljudskih šol prosimo, naj šolski mladini priporočajo nujno nabiranje in pokončevanje vsake baže škodljivih mrčesov, to je, kebrov, gosenic, belih metuljev in ogrcev, ter se potrudijo prepričati, kdo je res marljivo in koliko mrčesov pokončal in to naj natanko s spričalom potrjeno družbi kmetijski naznajo, ki bode radostno iz še ostale subvencije (kakih 60 gold.) take pridne šolarje in pokončevalce obdarovala.

Občni zbor kranjske kmetijske družbe

dne 23. novembra 1881.

Poročila in predlogi podružnic ali posameznih družbenih udov po §. 19. pravil.

(Dalje.)

Gosp. svétnik pl. Fladung pravi: Dokler pravil odsekovih v pravi obliki ne potrdi občni zbor, naj gospodje ne pričakujejo ničesar, kajti za odsek, ki se ima ustanoviti, v tem slučaju ni upati podpore sl. vlade. Poleg tega sl. državno zastopstvo zeló pristriža podpore, in ako bi za eden namen sadjerejskemu društvu dovolilo kak podporo, potem bi odsek za sadjerejo in vinstvo, kateri se hoče ustanoviti, ne smel upati nikake podpore.

Gospod centralni odbornik Witschel se izjavi tako-le: Sadjerejsko društvo želi podpore samo štiri leta. Saj se lahko pri namerjani ustanovitvi odseka izpusti sadjereja, ter se ustanovi odsek le za vinstvo.

Gospod Ogulin prenaredi svoj predlog v tem, naj se ustanovi le poseben odsek za vinstvo.

Gospod družbeni prvosednik na to izjavi, da bode centralni odbor prenarejeni predlog gosp. Ogulina naznanil sl. c. k. ministerstvu kmetijstva.

Gospod Ogulin utemeljuje predlog, ki se tiče naprave kmetijske šole ali vsaj kacega vinograda za poskušnje na Dolenjskem. Potreba, da se napravi kmetijska šola za Kranjsko, se je uže večkrat povdarjala pri občnih zbiorih sl. kmetijske družbe, ter se silno zahtevala takošna šola. Moj današnji predlog ne meri na to, da bi se kupilo tako veliko svetá, kakor ga ima posestvo Grm, kar se je nekdej želelo, temveč kakošno manjše posestvo z 20 do 30 orali njiv in vinogradov. Tako posestvo bi zaželenemu namenu, ako ne po vsem vsaj po velicem vstrežalo.